

Exedræ Ecclesiasticæ Sive Concionvm Moralium ... t. ...

In Dominicas totius anni

Schrötter, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1687

XLVIII. In Domin. XIX. Post Pentec. Simile est Regnum cœlorum homini Regi, qui fecit nuptias filio suo. Matth. 22. Arg. Matrimonium an similius cœlo ac inferno.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56286](#)

S. Thom. in Cat. dimiserit peccata ; respondet. Certe quia tollit causam, quia propter iniquitates eorum multiplicatae sunt infirmitates eorum. Idcirco Dominus in antecessum expiat animum, & sublata radice mali, bonum sanitatis integerimum subsequetur.

Frustra itaque ah frusta exotica, & cum dispensio divitiarum malagmata querimus, hærente intus ferro, quo indies in deterius recrudescit malum. Frustra cuticulam desuper inungimus, intus eam verme mala conscientiae depascente. In cassum corpus afforis loricæ instar emplastris incingimus, sceleribus cor intus lethali iætu trajicienribus. Eneca primum vermen medullas exedentem, evelle ferrum intimis fibris radicatum tum cataplasmati utere; tolle prius scelera intus grassan-

tia, si vitam prorogare salvam, & in concussam, quantum in te est, ardescis. Fac ut per sinceram exhomologesim, veramque contritionem remittantur tibi peccata tua, & tum demum medicinas adhibe. Sit salva prius anima. & Deo auxiliante si tibi consultum fuerit sanabitur & corpus. Erigatur illa brachiis fidei, spei, charitatis, surget istud pariter, tolletque grabatum suum, statuendum in trophyum. Hoc sane est, quod monet sapiens: *Fili in tua infirmitate ne despicias te ipsum, sed ora Dominum, & ipse curabit te. Averte à delecto, & dirige manus, & ipse salvabit te.* *Eccel. 38.9.* Evoca Numen optimum ferventissime in vota tua, ad ipsum mentem tuam surrige, de peccatis tuis pententiam age, & ipse salvabit te. *Eccel. 38.9.* *Fiat.* Fiat.

CONCIO XLVIII.

IN DOMINICA XIX. POST PENTECOSTEN.

Simile est regnum cœlorum homini Regi, qui fecit nuptias Filio suo. Matt. 22.

ARGUMENTUM.

MATRIMONIUM AN SIMILIUS COELO, AC INFERNO.

I. Mnis similitudinis ratio, in hoc vertitur, ut in quo genere unum alteri confertur, in eodem alterum eidem respondeat. A. Quæ enim similia

sunt, sibi invicem similia esse oportet. Si vir justus similatur arbori seclusus de *Psal. 1. 3.* cursus aquarum plantæ, arbor reciprocè eidem similabitur in ea ratione. Si filiæ divitum compositæ, & circumornatae, ut similitudo templi; ergo & Kkk 2 tem-

templum ad instar earum insignitum est. Si Casca Casco foraria, etiam Cascus Cascae gemellus erit. Congrua ratione, si inhodierni Evangelij lectione, regnum cœlorum æquetur nuptijs, etiam nuptias illius similitudinem referre est necesse.

Ergo infert quispiam tantum amænatur ille, qui Hymeneos celebrat, quemadmodum qui cœlestia gaudia ingreditur. Ergo sicut in cœlo non erit amplius neque luctus, neque clamor, sed nec ullus dolor; ita eadem à nuptiis infastam exulare catervam oportebit. Quod si ita est profecto ut ad regna cœlorum, per dextram, & sinistram, per avia, & devia, per obsecros nivibus montes, per obseptos vepribus calles elutemur: ita ad nuptias maturandum esset.

Nihilo minus quam simile; ut tale non sit idem cum alio; immo cum quodvis claudicet; & ut in una ratione est subsimile; sic in alia imaginem reddat è contrario: haud secus evenire potest in proposita parabola, ut quantumvis in uno, aliove respectu regnum cœlorum similes sint nuptiis; in alio possit referre infernum. Quod an ita sit, & an illæ insignijs comparantur delitiis paradyti, an vero inferni cruciatibus, quum elucidandum assumo, à Deo meo vires, à vobis aures benevolasenixe efflagito.

S. I.

Matrimonium assimile videtur Regno cœlorum.

*Matrimonium
um simile*

II. **P**RIMA fronte Matrimonium condigne conferti posse vide-

tur regno cœlorum, in quaenque suppositione sumpto. Etenim qui ex-
actius ecclasi Josephi Patriarchæ ex-
pendunt, illi eò propendent, ut deci-
dant Matrimonium similari cœlo ele-
mentari. *Vidi*, ait ille ad fratres suos,
per somnum, *quasi solem, & lunam, &*
stellas undecim adorare me. Quod inter-
prete parente ipsius, ac subinde ipsa
experienciam magistrâ, idem erat dicere
ac intuitus sum patrem, & matrem, &
vos fratres adorare numen meum;
michi ad geniculare. Quippe ut primum
parens somnium inaudiuit. Ex templo
iustum redarguit dicens. *Quid sibi vult hic
hoc somnum, quod vidi?* Num ego, &
mater tua, & fratres tui adorabimus te
super terram? Intellexit enim probè, se
per solem, uxorem suam per Lunam, fi-
lios undecim, per totidem stellas, Jose-
pho designatos esse.

Verum quod is sibi, ac familiæ suæ
attribuit, idem omnibus Conjugatis
aptari suo modo potest. In quo vis ma-
trimonij statu, maritus esse debet domi
suæ, quod sol in cœlo; uxor, quod
Luna; filii, quod sidera. In cœlesti do-
mo fecit Deus luminare majus [scribit ca-
lamus scribæ velociter scribentis] ut
præcesset diei, & luminare minus, ut præces-
set nocti, & stellæ. Soli laxissimas com-
misit habenas, in lapides, & metalla, in
instrumenta & fringes, in plantas ac arbo-
res, in animantia ac homines, & in om-
nia alia, quæcumque in vastissimo orbis
territorio continentur. Lunæ vere
principatum multè inferiorem, atque
angustiorem, & imprimis in aquas, ac
pueros dispensavit. Aequâ ratione in-
terestri hoc late supremus Arbitrus
serum; maritum cum altiore imperio

cœlo simili-
tari.

Gen. 37.11.

Gen. 1.16

& dominio prope basso tota sua in provincia constituit, uxori vero minori, ac inferiora commisit. Viri est serere latifundia camporum, Oceani profunditates emetiri, ex terrae visceribus auri venas exenterare, in silvis feras insectari, &c. Uxor is panem pincere, cibum parare, hortos excolare, & alia quæpiam domestica negotia minoris momenti tractare. Virum decent forensia, castrensa negotia, sagum, sarcinae, judicia; mulierem colus, acus, lotio, & similia. Vir præfet toti familie; mulier non nisi filijs, aut in absentia viri, famulis. *Fecit Deus luminaria duo Sideribus, & filiis nullum omnino regimen commisit, nec aliud mandatum dedit, præterquam ut lucerent.* Illa fulgore solis, hi splendore virtutis, ac morum probitate. Obediens enim filiorum est; non imperare, regi non regere. Male auspiciatus est regimen paternum Phaeton, dum puerili arrogancia tumidus, & inhibendi nescius iugi; laxatis habenis præcipitavit e- quos, effidum revertit, flammam longe, latèque ingenti orbis macte, ac vastitate diffudit. Perperam item alij vix puberes clavum regunt, & identidem vel in scopolos, vel syrtes navigium deflectunt; commoda vertunt in dispedia, domos in cineres, opulentiam in cestatem.

Soli Luna in omnibus subditæ, ab eo influentias, ab eo lumen suum participat. Idipsum mandat uxoribus S. Paulus Apostolus ad Ephesios scribens: Mulieres viris suis subditæ sunt sicut Dominus. Quemadmodum ad Christi imperium, ita ad viri flectatur voluntatem. Cujus rationem subdit; Quoniam

vir caput est muliebris, sicut Christus caput est ecclesia. Ut ergo haec Christo assertori suo in omnibus obnoxia, haud tecus conjugem marito suo devotam esse oportet. Eadem legem Dominus ipse in primam omnium tulit uxorem, Dicens: Sub viri potestate eris, et ipse dominabitur tui. q. d. Quoniam nescivisti bene imperare, disce bene regi. Melius est, ut Adamum agnoscas Domini num, et ejus nitaris consilio, quam libere vivendo in præcipitia feraris. Melius est cœco, si regatur ab oculato, quam si eo destitutus, hinc inde Oberer. Est stehet dem chestand ubel ans van die hen Kraydt vor dem haan. Non deceat in conjugio gallinam canere ante gallum. Monstrum naturæ foret si cœcutiens videntem duceret, monstrum discipulus informaret, infirmus sanum gestaret. Quod si Eva maritum observasset, suos secum posteros ne uitiquam perdidisset. Idcirco quæ male cœpit, sequi debet, ut vel ex periculo erudita, deinceps sit recundior, ac cautor.

Luna soli è diametro opposita causat ecclipsim, animantibus et plantis noxiæ, humano autem generi formidandum: Äqua ratione dissidium ac jurgia inter conjuges, rem domesticam pessum dant, totamque domum timore, ac mortore complent, solo satana tripudiantem, & festum diem agente. Wan das ehewolck Zancket das sanget der Teuffel.

Si alia sidera in illustrium disciplina, quam in mortalum felicitatem Deus præscripsit, aliquando deficeret, in unam procul dubio molem omnia subfiderent, quamque in formosissime.

Kkk;

juf.

*Vix viri
si subditæ*

Eph. 5. 23.

Hab. v. 23.

ut modi rebus effigiem modo suspici-
mus, exhorresceremus in Chaos u-
num deformatam. Illoco enim ubi
sol suos interciperet radios, aut Luna
præesse tentaret, sol subesse cogeretur,
neque in agris pullularent segeces, ne-
que in montium cavernis metalla for-
marentur, nec quicquam aliud in com-
modum nostrum elaboraretur. Unius
immutatio fame regna, pestilentia
provincias exhauriret; maximamque
orbis parrem cumulareret funeribus.
Eatenas vivimus incolumes, dum una-
quaque creaturarum divinæ provi-
dentiæ subscriptis rationibus se sub-
mittit. Idem ego, idem quisvis alter, de
matrimonii disciplina pronuntiabit.
Quamdiu hæc viget, maritus domina-
tur, uxor tubest, omnia salva, ac pro-
spera; ubi illa dissipatur, cuncta simul
languere, ac deficere occipiunt.

Viri officium

Sol nunquam non qualitatibus, ac
dispositionibus subjectorum sese at-
temperat; ita ut lutum induret, ceram
emoliat, gemmam illustret &c. Pari
ratione sapiens maritus condescende-
re debet sibi subditis, in eoque influ-
entias suas derivare. Corrigat potius
verbo, ac exemplo, quam verbere, aut
rigore. *Noli esse sicut leo in domo tua,* mo-
nuit sapiens, evertens domesticos tuos, &
opprimens subjectos. Leo in silvis rugieas
cætera animantia metu, ac horrore
percellit, vires ac cursum adimit, sicq;
enervatas in prædam suam cogit. Non
aliter incandescentis iræ rabie infren-
dens maritus, familiam timore exani-
mat, omnes domestici ad illius rugi-
tum animum despontent, aut ægre suo
funguntur officio. Quod si autem fa-
miliæ connivendum, multò magis

Eccles. 4.35.

consorti. Si stulta sit, noli insultare; si
pauper, noli exprobare; si ebria, si ira-
cunda, dolendum tibi, non irascen-
dum est. Uxor enim tua est, quæ reli-
quit patrem & matrem propter te, tibi
adhæsura. Si tuos illa suffert defectus;
multò amplius fœminea ipsius levitas
tibi, aliquæ errores tollerandi.

Ne sol Planeta nimium incendat
arya, luna sub noctem humiditate, ac
frigore suo, intensiorem mitigat æ-
stum: ita si vir quandoque efferatur æ-
nimo, ad clementiam, bona consortis
alloquio componendus erit.

Sol vestit Lunam pro sua conditio-
ne, & qualitate temporis, jam veste
longa, jam curta, jani pallida, jam alba,
jam purpurea; Non minus marito in-
cumbit vestire uxorem suam juxta sta-
tum suum, ac temporum constitutio-
nem; nec permittendum ut illa hac in
parte pro arbitrio suo disponat.

His alijsque de causis nuptiæ per-
quam appositè regno cælorum inferi-
ori conferri querunt.

III. At altius nonnulli insurgunt, &
ipsi cælo empyreo æquare nituntur.
In hujus confirmationem assumunt
caput alterum Geneseos, in quo cœte-
ra inter mysteria, somnus Adæ indu-
citur, ante conditam Evam ex costa
ipsius. *Immisit.* (Scribit sacer Historio-
graphus) *Dominus soporem in Adam.*
cumque obdormisset, tulit unam de costis e-
jus. LXX. vertunt: *immisit Dominus*
ectasim in Adam. Ex quo vocabulo alij
SS. Doctores colligunt, eum non vul-
garem fuisse somnum, sed potius men-
tis raptum, in quo futura ei creduntur
patefacta mysteria. Quænam autem
illa? Dicerem ei revelatam fuisse pro-
lixam

Marini-
num aji-
mille calo
empyreis

fixam nepotum progeniem, quemadmodum Nabucho, & alijs, venturos reges evulgavit. Dicerem altissimum didicisse mysterium, quod sicut de latere ipsius soporati, Eva in conjugium ipsius efformata: ita subinde ex latere Christi perforato; ac undis aquæ, & sanguinis exinde profluentibus, efformandam esse unicam immaculatam virginem, sanctam Ecclesiam Catholicam. Dicerem intimatum ei fuisse immensum amorem, quem dilecta eadem sponsa sua exhibitus esset; nisi me discipulum maximus Ecclesiae S. Professor Augustinus aliud edocuissest:

Aug. lib. 9. Ait enim: Raptus est ad cœlum, ut inde acciperet normam vivendi in matrimonio.

de Gen. ad lit.
Et tract. 9. in Iovin.
Verum pace tua profari liceat, ô magne Doctor, quam normam è cœlo defumere? si vidit DEUM, aut etiam SS. Triadem, illa virgo est. DEUS Pater in sua virginitate, id est ex suam cognitione genuit Filium. Idem Pater cum Filio, in eadem virginitate, spiravere Spiritum S. Quæ hic norma Matrimonii? si item intactus est Angelos; & isti purissimi Spiritus sunt, omnis carnis expertes. Si forte futuros inibi alios sanctos; at & de illis oraculum intonuit: Non nubunt, neque nubentur; sed erunt, sicut Angeli dei. Quæ itaque hic norma, quod exemplar propositum?

Celata in Iudit. b.
Neotericus quidam eam normam assumpsisse autumat, ex triplici Angelorum Hierarchia. Ab inferiore quidem pacem; à media clementiam, à summa charitatem. Verba ejus sunt: Præviderat summam pacem Angelorum ministrantium, pacatam valentiam in Potentibus, ingenium amoris in seraphinis,

Pulchra norma ex ore dei mutuata.

Tertulianus è contra autumat ab ipsa Divinitate desumptam. *Vnum, ait, Tertul. de matrimonium novimus; sicut unum deum. Monogamia* Ut DEUS trinus in Persona, unus in natura, ita ipsi bini quidem sunt in persona, at in natura dilectionis unum. Erunt duo in carne una. ait Spiritus Domini. Et ea de causa forsitan in paradylo copulati, ut noscent se tanquam in cœlo, in matrimonio victuros; ideo nuptias, quasi supra nubes essent indigeramus, ideo Deus Pater primis sponsis adstitit; ut scirent se in eo statu victuros, in summa pace, quiete, gaudio. Ecce ut aptè, & concinnè nuptiæ conseruantur regno cœlorum.

IV. S. Paulus Apostolus vertit se *Matrimonio* ad regnum cœlorum mysticum, seu *iu[m] con-fertur cœlo* Ecclesiam; & eidem matrimonium simile esse debere enuntiat. *Viri, ait, diligite uxores vestras, sicut Christus Ecclesiam.* Noluit conferre Apostolus amori fraterno; quia fraterna quoque gratia rara est. *Et fraterno primi maduerunt sanguinem muri.* Non adæquavit amori filiorum in parentes; quia Nero matrem, & multi alij parentes sustulerunt. Non item comparem fecit amori parentum in filios; quia multi magis amant canem, aut equum, maioremque curam impendunt, quam filio. *Ecce, canit Manilius, patrem natum pertinunt, natosque parentes.*

Mutuaque armati cœunt in vulnera fratres.

Non itidem amori nostro erga Deum, qui identidem frigescit; sed amori Filij Dei erga sponsam suam Ecclesiam cognatum esse voluit. Ut vero amor hic, & modus constareret, subdit ibidem:

Nid ad Eph deam; Christus dilexit Ecclesiam: & tradidit semetipsum pro ea, ut eam sanctificaret, mundans lavacro aqua in verbo vite. Tradidit non sua duntaxat, exinaniendo semetipsum; non tantum ad labores, ac languores nostros sufferen-
Isa. 53.4. dos; quia labores nostros ipse tulit, & lan-
 guores nostros ipse portavit; non tan-
 tum ad lavandum in sanguine tuo; Ipse
 enim lavis nos à peccatis nostris in sanguine
 suo; sed tradidit Iemeticum. Tra-
 didit oculos, ut innatarent lachrymis,
 aures, ut saturarentur opprobrijs; os, ut
 felle, & absynthio lactaretur; nares, ut
 fætoribus replerentur; totum corpus,
 ut doloribus conficeretur. Tradit ca-
 put, ad configendum spinis; dorsum,
 ad inarandum flagris; manus, & pedes
 ad distendendum clavis; latus, ad trans-
 verberandum lancea; animam ipsam,
 per mortem acerbissimam à corpore
 externandam. Audite, jam, & altè im-
 primite, quid ex hoc inferat os aureū:
Chrysost.
Hom. de laud. Ma-
xiiii.
1. Ioan. 3.
16.
 Quomodo Christus dilexit Ecclesiam? ita
 ut semetipsum pro ea traderet; Itaque si
 mori prouxore oporteat, nequaquam ma-
 rite tergiversaberis. Nam si Dominus
 servam ita dilexit; ut semetipsum pro
 ea traderet; multò magis conservata
 oportet sic diligi. Et sane si S. Ioannes
 ex hoc fundamento intulit, ani-
 mas pro fratribus ponendas, dicens:
 Quoniam Christus pro nobis animam su-
 am posuit; et nos debemus pro fratribus
 animas ponere! quanto magis maritus
 prouxore, omni patre, ac fratre pro-
 pinquiore? Propter hoc, inquit, relinquet
 homo patrem suum, & matrem suam, &
 adharebit uxori sue.

Animatas profecto ad id fuerat Ty-
 granes Armeniae Rex, qui unà cum u-

xore captus, à Cyro Persarum rege, &
 in menta regia quæsus, quo litro vel-
 let conjugem suam redimere? Repo-
 suit illico: si regnum aliud in mea foret
 potestate, libenter darem; jam verò,
 quoniam eo privatus sum, vitam me-
 am lubens pro ea immolo. Animatus
 hoc pectori in uxores suas erat Jacob,
 qui, ut docet Chrysostomus, obviam
 Esau processat; se ipsum ante cœteros
 locans, & paratus ferrum, & minas spi-
 ranthem fratrem, quemadmodum sus-
 picabatur excipere primus, quatenus
 suo corpore uxoribus pareret salutem.
 Animati hoc spiritu bene multi alij,
 qua viri in mulieres, qua mulieres in
 maritos &c. Quis igitur iuficiabitur
 nuptias proximè ad similitudinem reg-
 ni cœlestis, quacunque suppositione
 accepti accedere? Quis eadem, perinde
 ac parallela quæpiam, inter le com-
 posita, non adjuret.

§. II. Nuptiæ conformiores Purgatorio et Inferno.

Nuptiæ
milianæ
Infernæ
V. Ego tamen partem in alterata
 me obvertendo, rectiore Ca-
 lepino nuptias Purgatorium, vel etiam
 Infernum dixero. Nam ut ut bonos in-
 ter ac consentientes, paradisi quan-
 dam rudem imaginem adunbratam
 esse admitto, ita improbos inter, ipsius
 Inferni succendi clibanum mordicus
 adstruo.

Tertullianus mysterio maximo sta-
 tum matrimonij complexus est, dum
 sponsam hunc in modum alloquiur:
Matrimonium postulas ab Episcopis, à
Monog. c. 1.
Presbyteris, Diaconis, ut in Domino nu-
bæ,

bæs. Illi plane sudabunt viros, ac uxores, quomodo buccellas. Iure hic quæstiōnem vexare quis posset, cui panī ille conferat matrimonium, an naturali, an spirituali, an etiam Eucharistico? Si de naturali ageret, facile sese quispiam Oedipum huic sphyngi præstaret. Diceret enim medicus: *Sicut omnis repletio mala, panis pessima;* ita abusus in matrimonio per quam noxius. Panis & vinum moderatum prodest, immodicè verò sumpta officiunt! & eundem in modum matrimonii usus.

In Vita

Matrimo-
nium pani
simile do-
mestico

B. Aegidius S. Francisci Seraphici socius, cuidam de castitate conjugali glorianti reposuit: *Ne propterea glorieris, potest enim quis non minus è proprio vale, quam alieno inebriari.*

Diceret Pythagoras: *Panem ne frangimmo gito,* id est ubi in unum velut duo granaria coière vir ac uxor, se invicem incindere, proscindere, devorare caveant.

Diceret Aulicus, idem Brodt ac Braut; sicut ille recens bonus, & gratius; antiquus vero, induratus, ac mucidus, exosus: ita sæpen numero in matrimonio evenit, recens arridet, inventeratum displicet. Si fas esset, non unus panem suum mucidum porcis oibjiceret.

Diceret alter: *Panis, seu vir est carus, & pretiosus, caro autem (nimirum uxor) vilis. Das brodt ist theur / das fleisch ist woll feill.*

Diceret tertius Epicuri de grege, tam necessarium esse matrimonium, ac panem quotidianum &c.

Item Eucha-
ristico

Cum autem ad Episcopos, ac Presbyteros mittat, quorum incumbit muneri sacram panem dispensare, videtur huic potius, quam alii contulisti

sc. Ita hunc locum explicat Interpres ejus Famelius: *De illis buccellis loquitur, ut conficio, quas domum ferendas, ab Ecclesiæ ministris accipiebant.* More enim antiquo indultum erat, persecutionis tempore, ut panem benedictum, in syndone munda, aut valculis aureis, argenteisq; exceptum domum deferrent, congruo tempore sumendum.

Quid verò prætendit præfatus Doctor hac collatione panis sacri, et uxor? Id certe, ut tanquam donum Dei singulare à marito uxor accipiat. Etenim, ut ait sapiens: *Domus, Prov. 19 et divitiae dantur à parentibus, à Domino autem uxor prudens.* Deus in connubio S. Paronymphus est, qui ut Evam ad Adam adduxit; ita alijs probis viris devotam, ac virtuosam adoptat. Vel etiam eum honorem deferre voluit uxor, qualis ferme mensæ Eucharisticæ exhibetur. Vel considerate accedendum ad nuptias æquè, atque ac ad Epulum Eucharisticum. Vel certè ostendere concupijt, quod quemadmodum justi, ac recti, accedentes ad epulas sacras confortantur in gratia; ita nonminus in matrimonio crescant, se si invicem ad pia opera excitantes. Exadversum verò, quemadmodum impij sumunt divinam illam escam in condemnationem, nec tam Christum (quis susceptus in peccato illico eos deserit) quam diabolum cum Iudea hæreditant: haud secus evenit malevolis, abutentibus matrimonio, et ante benedictionem sacerdotis consummantibus, aut perverso fine, perinde sicut equus & mulus, illud conrarentibus. Lemures sibi una desponsant. Observavit id per belle Aodæus,

*Stobanus
for. 69.*

cum scriberet in bona uxore plerumque domum duci bonum Angelum, in mala uxore diabolum. Quando, ait, maritus uxorem domum dicit, non solum ut videtur uxorem accipit, sed una cum ipsa quoque introducit, aut bonum sibi demonem aut contrarium. Plane sicut in sacra Synaxialiud videtur, aliud continetur; videtur panis, continetur Christus: ita in oblata conjugi, quæ jam tibi ardidet, ac blanditur, continetur aut bonus Genius, aut malus.

*Tob. 6.16.
17.*
Id fortasse edixit Archangelus Raphael Tobiae Iuniori persuadendo ei matrimonium: Audi me, ait, & ostendam tibi, qui sunt quibus prævalere possit dæmonium. Hincamque qui conjugium ita suscipiunt, ut deum à se, & sua mente excludant, et ita libidini vasent, sicut equus et mulus quibus non est intellectus; habet potestatem dæmonium super eos. Quod si itaque diabolum suscipit mulier in malo viro, et vir in muliere perversa, et si dæmonium hoc inter eos prævaleat, quis ejusmodi nuptias inferno non conferat?

VI. Abraham Ben Esra docet vocabulum *virago*, quo primitus Adam consortem suam salutavit in Hebraico idiomate *vertibla*, et continere unum nomen Dei in te, nimirum *IA* quod idem est, ac qui est; quemadmodum ad Moysen Dominus profatus est; Ego sum qui sum? Hoc nomen ait, perseverat taradia in matrimonio, quamdiu in timore Domini persistentes se invicem complexantur, et statui suo conformem vitam ducunt; Ubi vero aut recti repagula transiliunt, aut zelotipia spiritu ducuntur, aut alia ratione, Deum à mente sua expungunt, perit IA, et restat duntaxat LSCH, hisch,

zisch, seu ignis, & ignis. Construitur infernus, aggeritur illius edacitati fus- Matrim- pacionum pabulum, ignis indies magis nium sine ac magis irritatur, devorans eos, usque DEO infer- ad consummationem. Quoniam dura, no simila. sicut infernus, amulatio. Dura sicut in- Cant. 8.4. fernus divisio, contentio, passio. Quemadmodum in inferno impij sese invicem proleindunt; ita in matrimonio fulminato; Ut illi deum blasphemant; ita hi fulguranr, maledictis, diris, imprecationibus; Ut inibz nullus ordo, sed sempiternus horror, ita & hic inhabitat; Ut ibi stridor dentium, non secus hic; ut ibi anima imprimis, ita hic animus maceratur, ac excarnificatur; ut inde quivis concupiseit eximi; ita hic; ideoque & motem sibi mutuò appreccantur, advocant, aut ultò adscicunt.

VII. In hodierno Evangelio, quum alii Ambrosium potarent nectar, & festivis cuncta intonarent plausibus, unus ad tristes nœnias, & extremas damnatus miserias. *Projicite eum in tenebras exteriores.* Unde hoc? Invitatus is erat perinde ac alii; sponsus, vel amicus sponsi, sicut ceteri; *Amice quomodo huc intrasti.* Unde ergo? Non aliunde, quam quod veste nuptiali, seu charitate nudus, ac lacer inventus fuerat. Vestis enim nuptialis charitas est, seu ut scribit S. Hieronymus, *præcepta Domini lunt, & opera, quæ complentur ex lege, & Evangelio, novique hominis efficiunt vestimentum.* Hac veluti taliari veste, longa, ac tata induitus unusquisque ad gaudia nuptiarum Agni admittitur; hac privatus in carcerem, in Orcum, in igres, in tenebras proturbatur. *Projicite eum in tenebras &c.*

VIII.

*S. Greg. h.
38. in E.
vangel.
S. Hier. h.*

VIII. Ergo si ita est, & probi con-
juges in hac vita paradysum auspican-
tur; Ergo si diabolus habet potesta-
tem super eos, qui sinistro affectu co-
pulantur; aut consummant matrimonio-
nium antequam ineant; si sensu deo-
nihil supereft, præter lamenta, si discif-
fa veste nuptiali sibi infernum archi-
testantur discordes; Deum immor-
talem, ubi manet ratio? ubi sensus?
ubi obtutus, ut tantis se se obnoxios
reddi fulminibus haud percellantur?
Dicite, vos appello, & obtestor, quod-
quot album refert eorum, essetne quis-
piam vestrum tam perversæ mentis,
qui conscius peccati lethalis, auderet
mensæ Eucharisticæ accedere, sciens
semet, non fecus a claudam, secundum
buccellam sumptam, diabolum inva-
surum? Non credo in tam sancta civi-
tate, ullum eo devenisse dementiæ.
Quomodo itaque præsumet: matri-
monium in eo statu contrahere, cum
sibimet constet dæmonium habitu-
rum potestatem in se, aut in sponsam
pudorem ante tempus exuentem? Quo-
modo non timebit, ne ut animam in
tali facinore diabolus occupat, ac pos-
sideret, ita in corpus dominum assumat,
& ut illos septem procos, sic se in actu
peccati strangulet; & ad Orcum de-
merget.

Dicite iterum, quis vestrum tam
sideratus, qui ut suæ litet voluntati, ut
modicam sorbillat voluptatulam, sele
(exauthorato Numine) Cacodæ-
moni datis codicillis, sanguine suo
exaratis mancipet? eadem brevissimè,
aut ad momentum unū fruiturus? Heu
seculis! heu portentum perditorum
capitum! quis hoc sanctæ mentis atten-

tet mi Pater, dicitis? Ita sane respon-
deo, atramento, & sanguine non facile
quispiam præsumet; sed pro dolor!
quam multi atra mente, & pessima vo-
luntate. Quisque (ait S. Pater Augu-
stinus) peccando animam suam Diabu-
lo vendit (leu inscribit) accepto tanquam
Aug. in Ep.
ad Rom. IX.
42.

Dicite, quis sibimet vellet, instar
furentis Herculis pyram construere, in
eadem suo malo conflagraturus? Vel
quis domui sua tœdam incensam
subijceret, in qua certo certius sciret,
se una cum sua familia exustulandum?
Horret quisque ad tam horrendum
facinus. Et cur ô velani non perhor-
rescitis in animo, in connubio, non
pyram, sed infernum construere, in
quo hic aduri occipitis, altera in vita
incendium æternaturi.

Dicite adhuc, nondum enim mihi
satisfacio, quis cycladem propriam
discerperet, præscius mille fulmina in
caput suum, eo facto inflammaturum?
Nemo sanè. Et utinam non sint, qui
norunt, rupto charitatis paludamento,
graviora sibi imminere fulgurita, &
nihilo minus percelluntur? Audiunt
ea de causa fulminantem uxorem, ami-
cos propinquos, ecclesiastas, Deum
ipsum, et surda aure excipiunt. O
stulti, ô vesani, ô talpæ, ac exoculati ad
spiritualia, & Lyncei, ac perspicaces
ad corporalia! Nonne anima plus est,
quam corpus? Nonne umbra est ignis
gehennæ, respectu elementaris? Non-
ne vulnera spiritualia profundiora
sunt, quam carnalia? si itaque dæmo-
nem sævientemia corpus timetis, cur
captivantem animam fugillatis? Si
ignem temporalem reformidatis, cur
illum

illum æternum ridetis? si fulmina materialia defugitis, cur cœlestia à deo vobis intentata ultrò procuditis, & acceleratis? Quod si in vobis, vel acumen illum ingenij, si quis radius intelligentiæ, aut prudentiæ superest, qui hocce tempore, emancipati à levitiis ad alium statum propendetis, accura-

te, ut eundem fine optimo, illibati auspiciemini, ut in Domino nubatis, & vestem nuptialem integrissimam conservetis; ne vobis in hoc mundo purgatorium, in alio infernum architectemini. Avertant id boni superi. Amen.

CONCIO XLIX.

IN DOMINICA XX. POST PENTECOSTEN.

Erat quidam Regulus cuius filius infirmabatur Ca-
pharnaum.

ARGUMENTUM.

CAPHARNAUM. METROPOLIS MALORUM.

II.

Ria M. apud Latinos reperire est, quæ omnes per-
trumpunt excubi-
as, omnia claustra
perfringunt; om-
nia, quantumvis augusta, occupant
conclavia. A. Ista ut manifestius edis-
seram, sunt Miseria, Morbus, Mors.
Nullum quippe domicilium in hac
mortalitatis nostræ patria exhibere est,
in quo Miseria, & sæpenumero cum a-
cero non fuerit delibata.. Nullum in-
quod Morbus non deflexerit; nullum,
quod atra Mors æquo pede non pul-
saverit.

*Misera,.
morbus,
mors ubiq;
invans.*

Dario Regi in lénimen, exmorte-
dilecta consoris, hausti doloris, sua-

sum à Democrito, quatenus unam, al-
teramve domum inquire demandaret,
in qua nemo unquam atratus incessis-
set, quam nullus unquam casus adver-
sus exceperet: nulla occupasset ægritu-
do, ad quam inexorabiles Deæ nun-
quam divertissent, & se demortuam
ab inferis revocaturum. Acquievit
conditioni Rex, & illico per suos ex-
ploratores acri indagine inquire cura-
vit ejusmodi domos, ut rebaruit exten-
so pollice demonstrandas. Quo tamen
eventu? Cum magno studio, ac solertia
scrutati; ac percontati plurimas urbes
fuissent, toto imperio, vel unam, quæ
jam ætatem tulisset invenire potuerunt.
In omnibus aut inquilinæ, & dome-
sticæ, aut hospites habitæ,

Has.